

ปีที่ทำการวิจัยสำเร็จ

พ.ศ.2550

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อออกแบบและสร้างแบบความรู้ด้านเศรษฐกิจของจังหวัดลำปางสำหรับเป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อรองรับการวิจัยด้านต่าง ๆ โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคธุรกิจ ภาคประชาชน และเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเครือข่ายภาคีต่าง ๆ ในด้านเศรษฐกิจของจังหวัดลำปาง

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อออกแบบกำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาและขอบเขตพื้นที่ของการวิจัย ซึ่งผลการมีส่วนร่วมทำให้ได้ขอบเขตเนื้อหาด้านเศรษฐกิจ การเกษตร โดยเป็นความต้องการของภาคีที่จะสำรวจข้อมูลพื้นฐานการเกษตร 4 ด้าน ได้แก่ การปลูกข้าว การทำประมง การเลี้ยงโค และการปลูกผัก ในเขตพื้นที่จังหวัดลำปาง โดยแบ่งเป็นเขตลำปางบนคือ อำเภอแจ้ห่มและอำเภองาว เขตลำปางกลาง คือ อำเภอเมือง อำเภอแม่ทะ และอำเภอแม่เมว เขตลำปางล่าง คือ อำเภอเถิน และ อำเภอแม่พริก เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์

ผลการวิจัยแยกเป็น 2 ส่วนได้แก่ ความรู้พื้นฐานด้านเศรษฐกิจการเกษตรของจังหวัดลำปาง ที่ได้จากการสำรวจภาคสนาม และข้อมูลด้านเศรษฐกิจจังหวัดลำปางที่รวบรวมจากเครือข่ายภาคี

ส่วนแรก ผลการสำรวจข้อมูลจากภาคสนาม ได้ข้อมูลเบื้องต้นเชิงปริมาณเกี่ยวกับการปลูกข้าว การทำประมง การเลี้ยงโค และการปลูกผัก โดยในเกษตรกรที่ปลูกข้าวพบว่า ข้าวเป็นอาหารหลักของชาวบ้าน ประเด็นสำคัญที่พบจากการวิจัย คือเรื่องของความพอเพียงของพื้นที่การเพาะปลูก และเรื่องการใช้สารเคมีในการปลูก ส่วนเกษตรกรที่ปลูกผักพบว่า ผู้ปลูกผักมีพฤติกรรมการใช้สารเคมีมากกว่าการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือการใช้วิถีธรรมชาติ เช่นเดียวกับเกษตรกรที่ปลูกข้าว นอกจากนั้นยังขาดการส่งเสริมการปลูกผักพื้นบ้านจังหวัดลำปาง ซึ่งสามารถสร้างคุณค่าให้เป็นที่นิยมบริโภคมากขึ้น ในด้านการประมง นั้นวิธีการเพาะเลี้ยง การอนุบาล การเตรียมบ่อ พบว่าส่วนใหญ่ไม่เป็นไปตามหลักวิชาการ มักกระทำโดยสืบต่อกันมา ไม่สามารถอธิบายได้ว่าทำอย่างนี้เพราะอะไร เพื่ออะไร จึงควรมีการส่งเสริมให้เข้าใจถึงหลักการเลี้ยง และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรแหล่งน้ำอย่างถูกต้องต่อไป และท้ายที่สุด ด้านการเลี้ยงวัวพบว่าส่วนใหญ่เลี้ยงเพื่อเป็นอาชีพเสริม การเลี้ยงเป็นแบบวิถีชาวบ้าน และมีแนวทางในการพัฒนาให้เป็นรายได้เสริมของเกษตรกรต่อไป

ส่วนที่สอง ข้อมูลด้านเศรษฐกิจจังหวัดลำปางที่รวบรวมจากเครือข่ายภาคี ได้รวบรวมข้อมูลจากเว็บไซต์ต่าง ๆ และเชื่อมต่อเข้ากับเว็บไซต์ <http://area-based.lpru.ac.th> เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับเกษตร ประมง ปศุสัตว์ เป็นต้น

การวิจัยครั้งนี้เป็นความร่วมมือเบื้องต้นระหว่างจตุรภาคี ซึ่งก่อให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อสร้างเครือข่ายสำหรับการวิจัยและพัฒนาจังหวัดลำปางต่อไป

Project:Innovation of the Research Management System of Research Institute: The Creation of the Knowledge Platform for Area-Based Collaborative Research

Grant Supporter: The Thailand Research Fund (TRF)

Organization: Lampang Rajabhat University

Project Director:

1. Asst.Prof. Dr.Duangchan Diowvilai
Director of the Institute of Research and Development

Researchers:

2. Asst.Prof.Saowanee Saengmeeanupharb
Vice – Director of the Institute of Research and Development
3. Asst.Prof.Busayagorn Teeraputtigunchai
Vice – Director of the Institute of Research and Development
4. Ajarn Dr.Pongprad Soonthornpasuch
Vice – Director of the Institute of Research and Development

Research Assistant:

5. Mr.Danai Aryachu

Co-Researchers from the Network:

1. Mr.Kitti Sriarwatchanakarn Lampang Provincial Health Office
2. Dr.Patana Nakatong Boromarajonani College of Nursing, NakornLampang, Thailand.
3. Mrs.Wanwisa Chujit Boromarajonani College of Nursing, NakornLampang, Thailand.
4. Mr.Suwat Psrompsadit Lampang Provincial Livestock Office
5. Mr.Nipon Upakarat Lampang Fisheries Office
6. Miss.Chuancheun Diowwilai Office of Agricultural Research and Development Region 1
7. Mr.Raewat Thumriya Lampang Provincial Agricultural Extension Office
8. Asst.Prof.Dr.Sawit Meechoui Lampang Agricultural Research and Training Center
9. Dr.Suchin Petchareegsa Northern Region Non-Formal Education Canter, Lampang
10. Mr.Krisna Butso Non – Formal Education Canter, Mae – Prik
11. Miss.Patthara Manoi The Thailand Research Fund (TRF) North
12. Mr.Somsak Junbumroong Sustainable Agriculture Network
13. Mr.Boomsong U-suta Head of Co-operation(Cow-Co-operation), Mae-ta

14. Mr.Bantid sawanbanpat Village Head, Mae-Prik,Lampang

15. Mrs.Jeerarat Kaewboonruang Pracharat – tamkoon School Ngao district, lampang

Co-Researchers in Lampang Rajabhat University:

1. Asst.Prof.Manu Sopar Dean, Faculty of Agriculture

2. Asst.Prof.NoppanunSuksomboon

Vice-Director of the Office of Academic Resources and Information Technology

3. Asst.Prof.Paijit Suksomboon

Vice-Director of the Office of Academic Resources and Information Technology

4. Dr.Chaiwat Norrat Head of Public Administration Program

5. Miss.Jutharat Tantiwutthipakorn Graduate Student major in Curriculum and Instruction

6. Asst.Prof.Nanthina Dumrongwattanakul

Vice – Director of the Institute of Research and Development

7. Mr.Chatuphorn Chantharama

Head of the Office of the Institute of Research and Development

8. Ajarn Sukonthip Suphachan

Instructor of the Faculty of Management Science and Working in The Institute of Research and Development

Data collecting Assistants: 18 Undergraduate Students Major in Public Administration,
Thai, Business Computer,and General Management

Year: 2007

Abstract

This research aims to design and initiate the Knowledge Platform of Lampang Province with regard to its economy intended for supporting the forthcoming research, by means of the participation of the four parties: the State, academy, business and the public. The research also aims to assemble the data of the four parties concerning the economy of Lampang.

The study drew on the Participatory Action Research (PAR) to form the scope of contents and areas of the investigation. The results of the contribution confined the contents of the study within the ground of agricultural economies by investigating basic data regarding four fields: rice cultivation, fishery, cattle husbandry and vegetable planting. The areas investigated were allocated to the Upper Lampang zone (Amphur Jaehom and Amphur Ngow); Middle Lampang zone (Amphur Muang, Amphur MaeTa and Amphur MaeMoa); and Lower Lampang zone (AmphurThern and Amphur MaePrik). The instruments used to collect the data were questionnaires and interview guides.

The findings are divided into two parts: basic information on the agricultural economies of Lampang attained from the fieldwork, and information on the economy of Lampang gathered from the parties' websites.

With regard to the first part, the research presents quantitative information in relation to rice cultivation, fishery, cattle husbandry and vegetable planting. The finding as regards rice cultivation is that rice is a staple for all farmers. The main concern is the adequate land of planting. The problems of the overuse of pesticides and high rates of chemical fertilizer application are also crucial concerns. As regards vegetable planting, the findings show that, similar to rice farmers, vegetable growers overuse pesticides and there are high rates of chemical fertilizer applications. There is insufficiently encouragement of growing domestic home garden vegetables. With regard to fishery, the practice of cultivation is not grounded on scientific methods. Fishermen employ folklores practices and lack of comprehension. Therefore there should be an appropriate instruction to strengthen their livelihood. Finally, with regard to cattle husbandry, the practices of ranching are native and traditional. There is a chance to promote the husbandry as a support career for Lampang farmers.

With regard to the second objective of the research, the information on the economy of Lampang from the parties' websites are assembled and linked to the website <http://area-based.lpru.ac.th>. Examples of information assembled are on the topics of agriculture, fishery, cattle, etc.

This study is an initiation of the collaboration of the four sectors which is significant to establish the network for the practice of research and development in Lampang.